

30.9.2020

Kaupunkiteknikan keskus
Investoinnit, Suunnittelu
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy / Taina Tuominen

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS, Monikonaukea

KAAVA-ALUEET: LEPPÄVAARAN URHEILUKESKUS

PUISTON NIMI: Monikonaukea

1. Hankkeen tausta, lähtökohdat ja perustelut

Monikonaukea sijaitsee Leppävaaran urheilupuiston länsireunassa, Turuntien pohjoispuolella ja liittyy kiinteästi olemassa olevaan Leppävaaran urheilupuistoon. Suunnittelualue on kokonaan avointa, viljelyksessä olevaa peltoa. Sen kolmella sivulla on valaistuja, asfalttipäällysteisiä ulkoilureittejä, jotka ovat osa monipuolista ulkoilua palvelevaa urheilupuistoa ja Kuntokiharaa. Suunnittelualueen pohjoisivulla, osin avoimessa ja osin metsäisessä maisemassa sijaitsevat latulinjat. Suunnittelualueen itäreunaa rajaa Monikonpuro.

Leppävaaran urheilupuistoa on tavoitteena kehittää ja toimintoja monipuolistaa sekä samalla vastata kasvavien käyttäjäryhmien tarpeeseen. Suunnitelmassa on esitetty kaksi jalkapallokenttää, toinen korvaa nykyisen jalkapallokentän toimintaa sen paikalle suunnitteilla olevan urheiluhallin rakentuessa ja toinen jalkapallokentistä tulee turvaamaan kasvavien harrastajamäärien kenttäolosuhteita ja on merkitty suunnitelmaan varauksena.

Maisema

Suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön alueelle, jossa on historiallisia kerrostumia - näistä tärkeimpinä suureen rantatiehen liittyvää kartanoasutusta viljelymaisemineen ja rautatieaseman ympärille muodostunut, hyvin säilynyt huvilayhdyskunta. Keskeiset osat alueesta on avointa viljelymaisemaa, joka rajautuu osittain maastoltaan voimakaspiirteisiin metsäisiin ja kallioisiin saarekkeisiin. Tulevat kentät sijoittuvat maastoltaan tasaiselle alueelle. Avoimen maiseman poikki avautuu useasta suunnasta pitkiä näkymiä.

Alueen pohjoisosan metsän reuna-alueella sijaitsee lisäksi keskiaikainen kylätontti.

Varsinaisella suunnittelualueella maan pinta on hyvin tasainen (n. +11 m korkeudessa) ja korkeusvaihtelu pientä, mutta ympäröivillä alueilla maaston korkeimmat kohdat kohoavat aina +30 m korkeuteen saakka.

Luonto

Suunnittelualueen itäreunassa virtaa Monikonpuro pohjois-eteläsuuntaisesti. Se luetaan osin arvokkasiin virtavesiin – Monikonpuroa ympäröi pohjoisosassa luonnonsuojelualue. Suunnittelukohtetta ympäröivää maisemaa itäpuolelta rajaava Kaivoskallion jyrkkäpiirteinen kalliomäki ympäristöineen on arvokas luontokohde – sekä maamerkki maisemassa.

Kaivoskallion itäreunaa seurailee liito-oravien pohjois-eteläsuuntainen latvusyhteys.

2. Suunnitelman sisältö

Suunnitelmassa on esitetty kaksi jalkapallokenttää pohjois-etelä -suuntaisesti niin, että kenttien väliin sijoitettava siirrettävä raja-aita mahdollistaa myös kriketin pelaamisen. Länsipuoleinen kenttä on esitetty varauksena suunnitelmaan. Jalkapallokenttä päällystetään ekologisella tekonurmella ja aidataan. Kentän itäreunaan toteutetaan asfalttipäällysteinen Monikonpuronpolku. Reitin varrelle sijoitetaan yksittäisiä penkkejä, roska-astioita sekä jalkapallokentän sisäänkäyntien yhteyteen polkupyörätelineitä. Telineet sijoitetaan nurmikivellä päällystetylle alueelle.

Alueen suunnittelussa lähtökohtana on sovittaa pelikentät mahdollisimman hyvin maisemaan niin, että maiseman arvot ja erityispiirteet säilyvät. Kulttuurimaiseman ominaispiirteiden tulee säilyä ja ympäröivät alueet hoidetaan maisemapeltona tai niittynä.

Suunniteltu urheilupuiston täydennysrakentaminen aiheuttaa tarpeen löytää liito-oravia varten uusi kulkuyhteys Monikonpuroa myöten. Monikonpuro on suunniteltujen kenttien kohdalla tällä hetkellä varsin harvapuustoinen. Itäreunaan on tehty jo aiemmin uusia puuistutuksia liito-oravien korvaavaa yhteyttä silmällä pitäen. Uusien kenttien suunnittelun yhteydessä tullaan näitä istutuksia täydentämään myös puron länsisivulle. Monikonpuro ja sen reunat säilytetään luonnontilaisina.

Reitit ja latu

Jalkapallokentän itäreunaan toteutetaan asfalttipäällysteinen Monikonpuronpolku. Monikonpuronpolku kuuluu pyöräilyn pääreittiin ja toimii myös kuntokiharaa täydentävänä reittiyyhteytenä. Reitti ylittää etelässä sillalla purouoman, ja sen kautta pääsee myös pelikentälle. Reitti on esteetön. Nykyiset latulinjat säilyvät.

Hulevesien käsittely

Alueen ojat ja purot tulvivat keväisin pelloille jo nykyisin. Jalkapallokenttä tullaan ympäröimään hyvin loivapiirteisellä painanteella, jonka kautta vedet ohjataan pohjois- ja itäreunojen hulevesirakenteisiin. Nämä viivytyksaltaan toteutetaan loivapiirteinä niittypainanteina, jotka kuivaan aikaan sulautuvat ympäröivään niittyyn. Monikonpuron liito-oravayhteyden puuistutusten lisäksi uusia istutuksia (vettä suodattavia luonnonkasveja) tehdään vain Monikonpuroon johtavien ylivuotorumpujen tuntumaan. Tavoitteena on säilyttää mahdollisimman selkeä maisematila.

Valaistus

Ulkoilureitti valaistaan puistovalaisimilla. Jalkapallokenttä valaistaan korkeilla valaisinmastoilta, jotka sijoitetaan kenttää rajaavan aidan ulkosivuille ja kulmiin.

3. Tutkitut vaihtoehdot

Suunnittelun aikana tutkittiin jalkapallokenttien sijoittamisvaihtoehtoja Monikonaukealle.

VE 1 Monikonpuronpolku sijoittuu Monikonpuron länsipuolelle ja hulevesirakenteet sijoittuvat jalkapallokenttien ja Monikonpuronpolun väliin. Jalkapallokentät on sijoitettu pelisuunta itä-länsisuuntaisesti melko keskelle suunnittelualuetta. Lumenkasaukseen varattu tila on sijoitettu pohjoispuolisen kentän itäsivulle.

VE 2 Sijoittelu samanlainen kuin VE 1, mutta hulevesirakenteita pienennetty ja jalkapallokentät ovat saatu sijoitettua idemmäksi, lähemmäksi Monikonpuroa. Lumenkasaukseen varattu tila on osoitettu kenttien luoteisosaan.

VE 3 Sijoittelu samanlainen kuin VE 2, mutta jalkapallokenttien pelisuunta on käännetty pohjois-eteläsuuntaiseksi. Lumenkasaukseen varattu tila on osoitettu kenttien pohjoissivulle.

Puistosuunnitelma on laadittu valitun vaihtoehdon VE 3 pohjalta. Jalkapallokenttien pelisuunta pohjois-eteläsuuntainen helpottaa kenttien ylläpitoa, koska kentän huollon ei tarvitse kulkea toisen kentän läpi. VE 3 mukaista vaihtoehtoa on päivitetty niin, että jalkapallokenttiä ja Monikonpuronpolkua on siirretty länteen päin, kauemmaksi Monikonpurosta. Monikonpuro ja sen reuna-alue halutaan säilyttää luonnontilaisena ja huomioida asemakaavan määräykset (eko-1 ja w). Jalkapallokenttien ympäröivät alueet on säilytetty mahdollisimman suurina maisemapelto- tai niittyalueina.

4. Suunnitelman vaikutukset

Uudet pelikentät tulevat sijoittumaan Leppävaaran urheilupuiston koillispuolelle, jossa on maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen lisäksi luontoarvoja. Kentät sijoittuvat Maa-kunnallisesti arvokkaan maisema-alueen avoimeen maisematilaan, joka on viljelyssä – alueella sijaitsee entuudestaan yksi jalkapallokenttä.

Uudet kentät aidataan tummasävyisellä teräsverkkoaidalla, joka on melko läpinäkyvä, mutta erottuu maisemassa. Myös kenttäpäälyste erottuu maisemassa, vuodenajasta riippuen kuinka selkeästi. Kentät perustetaan nykyistä maanpintaa korkeammalle, isossa maisematilassa se ei kuitenkaan aiheuta merkittävää muutosta. Tavoitteena on pitää kenttäalue lä-

hiympäristöineen mahdollisimman selkeänä ja eleettömänä, jotta sen aiheuttama häiriö maisemassa olisi mahdollisimman vähäinen. Maiseman avoin ilme tulee säilymään, vaikkakin kenttien varusteet ja rakenteet tuovat siihen lisää häiriötekijöitä.

Arvokkaihin pienvesiin kuuluva Monikonpuron uoma sijoittuu suunnittelualueen rajalle sen itäreunassa. Kentän kohdalla Monikonpuron varressa vain vähän luontaista puustoa – suurimmaksi osaksi nykyinen puusto on uoman itäisivulle tehtyjä täydennysistutuksia liito-oravien kulkuyhteyttä silmällä pitäen. Jalkapallokenttien toteutuksen yhteydessä Monikonpuron varteen tullaan tekemään täydennysistutuksia kookkailla puun taimilla uoman itäisivulle. Puusto varjostaa sekä viilentää vettä ja tulee myös toimimaan liito-oravien yhteyttä täydentävänä puustona. Myös visuaalisesti vaikutus on positiivinen.

Peltoaukealla on entuudestaan kausittaisia hulevesiongelmia. Kenttien ympärille rakennetaan pintavesipainanteet ja hyvin loivapiirteisiä hulevesien viivytysaltaita, joiden kautta vesiä johdetaan puhdistavan kasvillisuuden kautta Monikonpuroon. Samalla heikosti toimivia rumpupaikkoja parannetaan.

5. Kustannukset

Puiston rakennuskustannukset ilman arvonlisäveroa ovat yhteensä noin 2 620 000 €. Ylläpitokustannusten muutoksia syntyy n. 21 000 € / vuodessa, jalkapallokenttä kuuluu liikuntapalveluiden ylläpitoon.

6. Vuorovaikutus

Monikonaukean asukasvuorovaikutuksessa hyödynnettiin Thinglink -palvelua. Interaktiivisessa esityksessä esiteltiin suunnitelmaa sekä havainnollistettiin suunnitelmaa havainnekuviin ja -videoiden avulla. Suunnitelmasta ja hankkeen etenemistä kerrottiin myös lisätietoa hankesivuilla. Vuorovaikutuksesta ilmoitettiin tiedotteilla maastossa, kirjeitse sekä Espoon kaupungin verkkosivuilla. Suunnitelmaluonnokset olivat esillä kaupungin verkkosivuilla ja luonnoksien kommentointi tapahtui sähköpostitse, kommentointiaika oli 5.8. - 30.8.2020. Luonnoksiin saatiin 11 kirjallista palautetta. Kaikille avoimen yleisötilaisuuden järjestäminen ei ollut mahdollista koronatilanteen vuoksi.

7. Muuta

Työn ohjausryhmään kuuluu Espoon kaupungin museon ja ympäristökeskuksen edustajat. Puistosuunnitelmasta on pyydetty kaavamääräyksen mukaisesti museoviranomaisen lausunto.

Monikonaukean rakentaminen on vuoden 2022 työohjelmissa.

1. Liite: Tutkitut vaihtoehdot